

DIRECTOR:

Dr. ALEXANDRU RUSU

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 5 Lei. La
publicării repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unitatea

REDACTOR RESPONSABIL:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . . 180 Lei

Pe 6 luni . . . . 90 Lei

Pentru străinătate 360 Lei

Numărul 350 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Să ne rugăm!

I. P. S. S. pār. mitropolit e greu bolnav.

Incă nu încheiasem bine numărul trecut și știrile ce veneau dela Cluj despre starea marelui nostru bolnav au început să ne umple de îngrijorări pentru viața atât de scumpă a capului provinciei noastre bisericești.

O intervenție chirurgicală mai neînsemnată, făcută încă Joi, în 23 Septemvrie, promitea ameliorare, dar faptul că I. Preasfinția Sa are mai de multă vreme boală de zahăr (diabet) și că arterioscleroza este într-o stare destul de înaintată, a produs pe neașteptate o înrăutățire a stării bolnavului. Cu toată priceperea ce o au dd. prof. Dr. Hațiegan (pentru interne) și prof. Dr. Iacobovici (pentru partea chirurgicală) și cu toată grija aleasă, ce i-o poartă acolo maicele călugărițe, răul n'a putut fi împiedecat, și astfel s'a ajuns — după o întreagă serie de consulturi medicale, la cari a fost invitat și d. prof. Djuvara dela București — la hotărârea inapelabilă de-a se amputa partea cangrenată a piciorului, la care se produsese infecția. Operația aceasta s'a făcut, în cele mai bune condiții, Miercuria trecută, în 29 Septemvrie c.

Noua intervenție chirurgicală a produs bolnavului o simțită ușurare. Cum însă situația continua a fi gravă, Ilustritatea Sa Iosif Hossu, vicarul său general a ținut să aducă aceasta la cunoștința Veneratului cler arhidiecezan, dispunând, prin ordin circular, următoarele:

1. Imediat după primirea acestui circular va fi avizat poporul, că a doua zi, la ora fixată, se va sluji o sfântă liturghie pentru însănătoșirea cât mai grabnică a Inalt Preasfințitului arhiepiscop și mitropolit.

Această liturghie se va sluji în toate bisericile parohiale, cum și în toate capelele din arhidieceză. La sfârșitul ei se va recita rugăciunea dela toată nepuința din Euhologiu (pag. 434).

2. Până când Veneratul cler nu va fi avizat despre însănătoșirea Preabunului nostru Părinte, la sfârșitul fiecărui serviciu divin se va recita rugăciunea dela toată nepuința...

Toate știrile primite în ultimele două zile ne întăresc în nădejdea că I. Preasfinția Sa va scăpa cu viața. Cum însă o complicație nouă și poate fatală tot nu este încă exclusă, n'avem destule cuvinte să îndemnăm pe toții credincioșii bisericii noastre să se roage pentru sănătatea pār. mitropolit Vasile.

*

În legătură, publicăm următoarele două telegrame, sosite dela Roma și dela Castelul Peles:

Sfântul Părinte adânc îndurerat pentru boala Escelenței Tale, îți trimite, drept chează și confortării cerești, binecuvântarea sa apostolică.

Cardinalul GASPARI.

Adânc înstristați de vestea despre boala Prea Sfinției Tale, Regina cu mine rugăm pe bunul Dzeu să-ți redea cât mai curând sănătatea.

FERDINAND.

Muncă apostolică.

Dela șovinismul unguresc, la fanatismul ortodox. — Față de opera destructivă, apostolia arhiereului Gherlei. — Izbânda.

(ac.) În curs de șapte ani, episcopul Gherlei a făcut o muncă uriașă. A vizitat toate comunele, mari și mici, din vasta sa eparhie. Lucru, pe care nu l-a făcut nici unul din predecesorii săi.

Necesitatea acestei apostolii a fost imperioasă. După războiu, multe minți s'au turburat și în multe inimi a intrat receala îndoelii și necredinței. De acest dezechilibru sufleteșc al masselor, apoi, s'au folosit sămănătorii ideilor dușmănoase bisericii și patriei. Munca de șapte ani a arhiereului Gherlei a avut, în urmăre, un țel dublu: *Intărirea credinței creștinești și, prin înlăturarea oricărei influențe streine, atașarea sinceră a populației din Nordul țerii, la patria mamă.*

În curând, însă, această operă creștinească și patriotică a fost primejduită de „omul vrăjmaș“, care a sămănat neghina neînțelegerii în eparhia unită a Gherlei. Și, mai cu seamă, în părțile maramureșene.

Celce va scrie istoria tristă a acestui ținut istoric, vremea dela unirea politică cu țara mamă va trebui s'o numească: *Dela șovinismul maghiar, la fanatismul ortodox.*

Inceputul sfârșitului luptei dintre cele două neamuri: Români și Maghiari, a fost anul 1700, unirea religioasă cu Roma. Îndată după această dată istorică, Ungurii au înțeles, că au pierdut lupta. În congregațiile comitatense, ei deplângeau „frumoasa uniune“ a ortodoxiei române cu calivismul unguresc, sfărâmată prin unirea cu Roma. Deplângeau vremile, când vlădicii români erau la cheremul superintendenților calvini, și poporului i-se pregătea desnaționalizarea!

Redeșteptarea națională a făcut, într'un secol și ceva, atâta progres, încât în 1848 chiar și satele dela granița românismului s'au raliat la trupele lui Iancu. Lucru, pe care Ungurii nu l-au putut ierta. Ura acestora nu s'a potolit prin spânzurarea, în anii de revoluție, a unor Români din Borșa, Săcel, Budești și alte comune. Deci, îndată după încheierea pactului dualistic din 1867, au pus în lucrare planul de răzbunare. Un plan diabolic. Aproape în toate satele din Maramureș, locul țărănilor noștri, desmoșteniți și alungați pe dealuri și munți, l-au dat Evreilor galițieni. Aceștia, apoi, unelte credincioase ale stăpânilor unguri, au desăvârșit opera de răzbunare: Vechii nobili români, bogați și sănătoși, au ajuns un popor alcoolizat, plini de boli, degenerat.

La congresul profesorilor de geografie, ținut în toamna aceasta în Sighetul Marmăției, doi conferențieri — amândoi regășeni — au spus ce nu s'a făcut pentru această Țară nefericită. Dacă învățătorii și profesorii, grăni-

țerii și jandarmii, magistrații, inginerii și toți slujbașii veniți pe plaiurile Maramureșului, îndurerați de nedreptățile săvârșite în trecut împotriva sătenilor, s'ar fi năzuit, mână în mână cu preoțimea unită și cu conducătorii localnici, să repună pe Români în drepturile lor, să-i scape de mizeriile alcoolismului, să-i lumineze și să-i ocrotească, azi, la opt ani după întregirea neamului, n'ar fi trebuit conferențierii să facă constatări atât de dureroase.

De fapt, însă, mulți slujbași, amăgiți de mirajul ortodoxiei, în loc să muncească în bransa lor, au dat mână de ajutor propagandei subversive. Aceasta a slăbit și mai mult forța de rezistență a Românilor. I-a divizat și i-a dat pradă gata, streinilor. Iar streinii, interduos litigantes... se veselesc. În multe sate nu este casă de Evreu, în care să nu fie crășmă, cu sau fără brevet!

În Maramureș și în toată eparhia Gherlei, față de opera destructivă și antipatriotică, apostolia arhiereului Hossu a fost o binefacere. Cuvântul său creștinesc și românesc a aflat răsunet în inimile credincioșilor. Am avut și eu prilejul să merg, pe urmele marelui arhiereu, în câteva sate din Nordul eparhiei și să conduc misiuni sacre. M'am reîntors plin de mângăieri sufletești, văzând spiritul înălțat, credința adâncă și dragostea creștinească a poporului. Rosta binecuvântată a apostoliei.

Măine în 3 Octomvrie, în catedrala din Gherla, arhiereul împreună cu clerul și poporul credincios va înălța cântare de slavă și mulțămită veșnicului arhiereu, care a încununat cu izbândă zelul apostolic și munca neobosită de șapte ani a episcopului gherlan.

Moment de înălțare sufletească pentru întreaga biserică română unită! O nouă dovadă că, bizuindu-ne singur pe sprijinul dumnezeesc, vom ieși victorioși din lupta pe care n'am dorit-o și n'am început-o.

Să dea bunul Dumnezeu să se înmoaie inimile fraților noștri. Să-și examineze sufletul, și vor vedea zădărnicia și primejdia luptei fratricide. Se vor convinge, că e mai folositor pentru românism, să nu privească la cele câteva puncte care ne despart, ci la marile interese comune: *Fericirea poporului și înălțarea patriei.*

Serbările din Assisi. Pelerinajele curg în valuri nesfârșite, din toate părțile lumii, spre țara „Sărăcuțului“ din Assisi, duhul căruia este atât de necesar vremurilor noastre. În șirul zilelor calde din Septemvrie, zile de sărbători strălucite, deosebit de impresionantă a fost ziua de 12. — Insuși regele Victor Emanuel III. a ținut să se închine la osemintele ma-

relui sfânt al Italiei și al creștinătății întregi. În prezența lui s'a sfințit „*Campana delle laudi*”, „clopotul laudelor”, dăruit orașului natal al sfântului din partea alor 9000 comune italiene.

Tot atunci a avut loc și *pelnerinajul emoționant al orbilor din Italia*. În prezența regelui s'a sfințit steagul donat de principesa Giovanna „Uniunii orbilor din Italia”. Cortegiul celor 200 orbi, veniți din toate părțile țării, a oferit apoi o amforă votivă sanctuarului „San-Damiano”, unde Sfântul, aproape orb, a compus celebra „cântare a soarelui”. — Un cor de 300 voci a cântat această „cântare a fratelui soare”, minunat armoniată și dirijată de unul din fiii sfântului Francisc, pâr. Stella.

În chestia divorțului. Sub titlul: „*Aspecte îngrijorătoare din viața satelor noastre*”, ziarul „*Universul*” din București se alarmează în numărul său del 25 Septembrie c. de „înmulțirea divorțurilor și desagregarea familiară la sate”.

După informațiile pe cari le deține autorul celor scrise în „U.”, răul vine mai ales din căsătoriile făcute înainte de anii petrecuți la miliție, unde ajungând bărbații în contact cu „civilizația” urbană, ori nu se mai înapoiază la țară, ori nu mai vreau să știe de femeia cu care s'au legat înainte în căsătorie. Necazurile mai dese se întâmplă cu deosebire în lumea jandarmilor, cari nevoiți să stea ani întregi în câte un sat, fac acolo „legături” nouă, de cari nu prea se mai pot desface. Și „*Universul*” are și leacul merit a stavili această stricăciune a satelor. Este: *Intersicerea căsătoriilor la sate înainte de satisfacerea serviciului militar de către candidatul la căsătorie*.

Dar chestiunea divorțurilor este mult mai complexă, decât să poată fi soluționată cu astfel de paliative. Admitem bucuros, că măsuri, ca cea propusă de „*Universul*”, ar putea folosi și ele într-o câțva, dar „stricăciunea satelor noastre” nu se va înlătura niciodată prin ele, și aceasta pentru simplul motiv, că divorțurile sunt provocate și din atâtea alte motive, decât cele militare. O statistică asupra adevăratelor cauze ale divorțurilor ar putea să ne arate, că cele „militare” sunt relativ chiar destul de puține. Și atunci, dacă totuși se impune — cum desigur este cazul — o stavilire a răului, va trebui să ne gândim la singura măsură mântuitoare, care este *impiedicarea totală a divorțului*.

Legea creștină spune foarte răspicat, că „ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă”, și dacă acest punct de vedere nu s'ar putea impune momentan și legiurii civile, ar fi un mare câștig dacă măcar cele bisericesti ar înțelege că sunt datoare să nu deschidă în punctul acesta poarta largă a divorțurilor pentru „orice pricină”, cum se obișnuiește în biserică dominantă a țării.

Biserica romană nu admite divorțul sub nici un cuvânt și acceptarea acestui punct de vedere din partea bisericii ortodoxe ar fi — în cazul dat — o dovadă de înalt patriotism, pe care ar fi datoare s'o facă. Oprite la biserică, divorțurile s'ar împușina desigur și la forurile civile, eliminându-se tot mai mult acest preaputernic factor de desagregare morală și socială.

Dar, va veni „*Universul*” să se facă și el ecoul acestui postulat patriotic?!

* Dr. GEORGE RUSU, avocat în București, și-a mutat biroul din strada Traian 159 în strada Lucaci Nr. 99.

(130) 1-2

O bună idee.

În chestia înființării unei lîgi române catolice. *)

o o

În numărul 37 din a. c. al „Unirei” a apărut ca articol de fond un extras dintr-o conferință; „Probleme de pastorație”, ținută la sinodul protopesc al Lugojului, Vermeșului și Buziașului, de dl profesor Petru Herlo. În acest articol autorul se ocupă cu diferite probleme de pastorație, între cari și de înființarea „Ligei române catolice”.

Cred a nu greși dacă dela început afirm, că această problemă este de o importanță covârșitoare. Pentru a ne aduna puterile ca să putem rezista la atâtea lovituri, cari se izbesc de pieptul nostru, precum și pentru a putea reacționa contra acestora, se impune să ne organizăm cât mai curând.

De fapt biserica noastră unită dela înființarea ei — ori mai bine zis dela acel mare act al unirei, care ne-a întors la izvorul sacru al strămoșilor noștri și la adevărata credință a lui Hristos zidită pe Petru, pe stâncă care se înalță de 2000 de ani tot mai puternică și mai plină de viață — n'a suferit atâtea lovituri ca acum, când după unirea politică a tuturor Românilor, o parte din frații noștri de altă credință nu încetează a ne dușmăni mereu, pentru faptul că suntem catolici.

Pentru credința noastră — pe care ori cât încercăm să ne-o ia, e lucru hotărît că nu vor putea-o lua niciodată, fiind legată de sufletul nostru prin convingerea și dragostea ce o purtăm acestei biserici — zic, pentru această credință ni-se sparg bisericile, se huiduiesc preoții și credincioșii noștri, se încearcă a ni-se răpi și bisericile zidite de părinții noștri. În sfârșit s'a început pentru noi o luptă dârză, purtată mai ales de acei, cari trebuie să propage pacea după cuvântul Mântuitorului, care pentru aceasta a venit, să ne dea pacea Lui. Și ce e mai interesant, toată lupta aceasta se duce în numele celui mai curat românism, nevoind să-și aducă aminte de meritele incontestabile ale bisericii noastre în decursul celor 2 veacuri dela unire și de rolul ce această biserică o are și pentru viitor, ca singurul factor care leagă cultura Răsăritului de cultura Apusului. În schimb se inventează merite neexistente ale bisericii ortodoxe, care prin jurământ a cerut la noi în țară, prin arhieriei români, dar în numele ortodoxiei, dela episcopul Atanasie să scoată limba română din biserică.

O altă primejdie este răspândirea sectelor protestante, mai bine zis adventiste. Acești lupi îmbrăcați în piele de oaie, ne cutreeră satele și printr-o metodă a lor proprie de farisei, cuțeresc pentru ideile lor pe mulți din lumea fără carte. Și dacă ne gândim că țărani sunt talpa țării și că de ei depinde soarta neamului și a patriei noastre, trebuie să începem cât mai curând lupta contra acestora, pentru a scăpa neamul de ideile lor absolut greșite. Aceștia având fonduri bogate, cumpără pe credincioșii bisericii noastre pentru secta lor, și Românul, fără pregătirea necesară și sărac cum este, se închină repede „vițelului de aur”.

Pe urmă spiritul vremii, care în toate formele caută să zdruncine credința în existența lui Dumnezeu. Câți învățați moderni, atâtea teorii! Și astfel se naște indoiala, care duce repede la necredință și imoralitate. Acest spirit se propagă în mare: în școli, unde profesorul explică toate lucrurile pe legea naturei, par'că

*) În convingerea, că cele cuprinse în șirele ce urmează merită a fi discutate, facem loc cu plăcere acestui articol al unui intelectual mirean, care se preocupă de problemele noastre bisericesti.

N. R.

legile n'a trebuit să le facă cineva și par'că această natură nu este condusă de cineva, care este Dumnezeu. Că acest spirit se răspândește și în școală, o spun din experiență, aducându-mi aminte de profesorul meu, care, pe clasa III-a fiind, ne spunea că așteaptă pe acel mare învățat, care va ști să fabrice o celulă vie și care va dovedi atunci îndăjuna ignoranța în existența lui Dumnezeu. Dar numai în școală e așa: În societate sunt mult mai răspândite ideile anticreștine. Și nu e mirare, căci presa, conferențele, teatrul etc. de cele mai multe ori sunt factori ai răspândirii ideilor anticreștine și imorale. În țările culte din Apus, datorită culturii adevărate, religioasă ocupă un loc de frunte în rândurile oamenilor învățați. Noi durere și în această privință suntem într-o situație din cele mai puțin măgulitoare.

Avem deci o întreagă serie de momente, cari impun imediata înființare a ligei, prin care să se unească toate forțele bisericii noastre: Scriitori, profesori, preoți, artiști, și alții, cari în deplină armonie să lucreze apoi pentru ajungerea scopului, care este de a răspândi pretutindeni ideile creștine și lumina culturii adevărate, luptând contra oricărei mișcări anticreștine și imorale.

Pentru înființarea ligei trebuie să luăm de model programul și statutele altor societăți cu scopuri similare, cari să fie apoi studiate și discutate cu deamănuntul în plină publicitate. În sfârșit să se găsească acel om de inițiativă, care să convoace o adunare, zicem la Blaj, în chestia înființării ligei, unde să se desbat proiectele și celelalte lucrări relative la crearea ligei. Acolo să se aleagă un președinte, care până la un congres general să conducă lucrările de propagandă.

Propaganda să se facă de-odată și pe toate căile. Să se redacteze o „chiamare”, în care să se arete scopul societății și care să fie trimisă în mai multe exemplare la toate parohiile pentru a le răspândi în popor. Și eu cred, că această ligă e bine să cuprindă pe lângă credincioșii greco-catolici și pe Românii romano-catolici din vechiul regat, cari nici ei nu sunt organizați.

După o atare pregătire a masselor noastre populare, putem avea cele mai bune nădejdi de a vedea realizându-se, rând pe rând, opera mare și folositoare bisericii noastre.

Pentru ajungerea acestei ținte mărețe trebuie însă muncă din partea tuturor membrilor. Trebuie să creem o presă catolică, căreia să-i asigurăm viața. Un ziar, care să apere interesele credinței noastre este de absolută necesitate. Apoi reviste pentru clasa cultă, pentru tinerime. Toate organele trebuie să se ocupe cu chestiuni actuale și din toate domeniile numai astfel putându-le asigura existența. Trebuie să se discute prin conferințe chestiunile ce privesc liga. Aceste să se țină după un plan bine precizat și la toate despărțămintele ligei. Să se formeze la toate despărțămintele cor bisericesc, bibliotecă. Să se facă serate artistice, concerte etc. În rezumat liga trebuie să fie un organism viu, care să țină mereu activitate pe toți membrii ei. Fondurile societății trebuie să se formeze din taxe de înscriere și taxe anuale. Aceste taxe variază la diferitele categorii de membri. Apoi se mărește fondul prin concerte, serate artistice, publicațiuni etc. În fiecare an să se serbeze de două ori „*Dumineca Ligei*” cu serbări religioase și artistice solemne, întrebuițând toate venitele acestor Dumineci pentru mărirea fondului. Că aceste serbări au un rost, se poate constata din următorul fapt: Biserica Franciscanilor din Cluj și-a câștigat suma necesară pentru refacerea interioră, în mare parte, din sumele strânse la „*Dumineca crinilor*”.

Cam acestea ar fi, după părerea subsemnatului, ideile și mijloacele, pe cari ar trebui să razime o ligă română catolică. Rămâne, ca din cele 2 milioane de catolici români să se găsească un om de inițiativă, prin care să se poată înființa liga. Se va găsi? E o întrebare. Inșă nu pot presupune, să nu fim în stare să ne unim, să ne organizăm când e vorba de realizarea unui lucru necesar și folositor. Trebuie deci să se găsească acel om, cleric sau mirean, care printr'o stăruință puternică, o voință tare și o statornicie fără seamăn, să poată chema pe toți la muncă în unire pentru binele poporului și înălțarea credinței noastre. Il așteptăm cu nerăbdare cu toții. Să vină...

Că ce urmări bune va avea liga e de prisos să arăt. Ajunge, să se sublinieze împrejurarea, că prin aceasta dușmanii noștri vor găsi o stavilă în pornirea lor de a ne distruge biserica. Cei neodihniți se vor odihni, căci vor trebui să se odihnească. Vom lupta pentru drepturile noastre de Români și credincioși ai bisericii din Roma. Vom fi poate martiri ai cauzei noastre, dar va fi un martiraj plăcut lui Dumnezeu, căci vom fi un obstacol al valurilor, cari încearcă să dărîme stînca, pe care Isus a menit-o să trăiască până la sfârșitul veacurilor.

Alexandru Ivășcanu.

Colaborare confesională. Ocupându-se de felul cum s'au oficiat serviciile religioase la Guruslău și la Borșa, d. Skythes (Nae Ionescu?) face — în numărul dela 26 Septembrie al ziarului „Cuvântul“ — o seamă de reproșuri bisericii ortodoxe, acuzând o de lipsă de generozitate față de biserica noastră și spunând că singur această generozitate este în stare „să arunce punțile iubirii rodnice peste certurile confesionale mărunte“. Înțelegerea și pacea frățească pot face, după părerea dlui Skythes, adevărate minuni, „întărind... puterile noastre spirituale“ și dacă Papa a hotărît, cum spune dsa, „ca ortodoxilor să nu li-se mai zică schismatici“ și această hotărîre încă nu e deplin realizată, „este de datoria noastră (a ortodoxiei) să o ajutăm“.

În fața acestor păreri, isvorite, nu ne îndoim, din o adevărată dragoste pentru binele și înaintarea neamului, fie-ne permis să punem următorul comunicat al „Renașterii“, revista oficială a eparhiei ortodoxe din Cluj:

Serviciile religioase publice. Aducem la cunoștință, spre orientarea On. preoților, ordinul sfântului Sinod Nr. 390, prin care ni-se comunică, că On. minister de războiu, cu adresa Nr. 4224/926, în urma constatărilor ce s'au făcut, a stabilit: „La oficierea slujbelor religioase pentru pomenirea eroilor și a celorlalte sărbători naționale biserica ortodoxă este aceea la care trebuie să se officieze serviciul religios, indiferent de gradul ierarhic pe care-l are slujitorul; iar programul oficial, odată stabilit, trebuie respectat de toate confesiunile“.

Așa înțelege ministerul de războiu — care evident a trebuit să lucreze cu învoirea întregului guvern — să promoveze „colaborarea confesională“ a dlui Skythes!

Butoaie și butoaie ieftine,

dela 30 până la 1000 litri, atât pentru vin cât și pentru varză, se află de vânzare la

IOSIF BECHTHOLD

BUTNAR

BLAJ, Str. Regele Ferdinand.

Nimenea să nu-și cumpere butoaie și butoaie, până nu se convinge cât de bune și de ieftine sunt cele pregătite de mine!

Cercați, și nu vă va părea rău!

(207) 3—?

Știri mărunte.

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. *Liviu Racoșianu* adm. parohial interimal la Gălăuș, iar pe Reverendul *Gheorghe Gânța* econom la Internatul vancean de băieți.

Concurse. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan publică, cu terminul de 25 Octomvrie c. concurs la următoarele parohii: *Șard* (prot. Alba-Iulia), *Logig* (prot. Fărăgău), *Ocișoara* (prot. Aiud) *Ceanul-mare* parohia I (prot. Turda) și *Certege* (prot. Roșia).

O faptă nobilă. Pâr. *Ioan Născușiu*, administratorul oficiului vicarial al Rodnei, a făcut de curând, sub numele său, o fundațiune de 100,000 Lei, menită a veni în ajutorul văduvelor și orfanilor de preoți români uniți din vicariatul de azi al Rodnei. Inactivarea ei va avea loc după moartea fondatorului, iar împărțirea ajutoarelor se va face, conform literilor fundaționale, aprobate de P. Ven. Ordinariat al Gherlei, de consiliul vicarial al Rodnei, a cărui hotărîre va trebui să aibă aprobarea Ordinariatului gherian. Suma fundațională de 100,000 Lei e depusă de pe acum la banca „Aurora“ din Năsăud, urmând ca interesele să rămână tot ale fundațiunii. Administrarea ei interimală se face de pâr. *Ștefan Buzila*, protopopul din Poiana Ilvei.

Locale. Duminica viitoare, a săptămânei a treia după Înălțarea sf. Cruci, va predica în catedrală pâr. *Iuliu Maior*, profesor la liceul de băieți.

— Duminica trecută s'a făcut, cu solemnitate obișnuită, *deschiderea festivă a noului an școlar* dela toate școlile medii ale Blajului nostru. La liturghia pontificată de pâr. Augustin Caliani, directorul liceului de băieți, predica ocazională a ținut-o pâr. canonic Dr. Ioan Sâmpăleanu, insistând asupra rostului ce-l are religia și biserica în viața de școlar. După sf. liturghie, elevii și elevele au trecut la școlile respective, unde directorii le-au tâlcuit legile școlare, cari sunt un al doilea normativ al vieții lor școlare. A doua zi, Luni dimineața, s'a făcut sfințirea apei, prescrisă de legile țării, și apoi s'au început cursurile regulate. — În numărul viitor vom da câteva amănunte asupra contingentelor de elevi dela singuraticile școli.

— Sâmbăta trecută s'a dat, tot în sala de gimnastică a liceului, o a doua *reprezentare teatrală* susținută de tineri meseriași și comercianți. Ca și în rândul trecut, a participat lume multă, răsplătind cu meritate aplauze străduințele laudabile ale acestor tineri.

În jurul uniformelor școlare. Intreagă presa din capitală este alarmată de o circulară recentă a ministerului instrucțiunii, care impunând tuturor elevilor din școlile secundare o uniformă tip nou, o face obligatoare chiar din anul acesta și încă din anume stofă, per 650 lei metrul, care urmează a fi comandată — pentru a putea avea, chipurile, aceeași culoare „kaki“ — pentru toată țara dela una și aceeași fabrică, cea din Buhuși. Circulara are și anume defecte formale, dar nu acestea interesează. Chestia e, că în împrejurările date ea nu poate fi executată în feliul cum se prezintă. Și dacă este adevărat, că la temeiul ei ar fi și anume comisioane, cari la o comandă de sute de milioane, iau caracterul unei adevărate panamale, această prima reformă a noului ministru al instrucțiunii nu prea este în armonie cu ideile sale... filosofice. — Dar chestia nu este încă închisă, și vom mai scrie poate și noi despre aceste inovații „pedagogice“.

† **Octavian Clonca**, student în drept, fiul preotului nostru Demetriu Clonca din Bâr-

săul de jos (eparhia Gherlei), s'a stins la 4 Septemvrie c. în anul 20 al vieții. — Odihnească în pace!

† **Marioara Tiberia Moga**, o fiică de 4 ani a comerciantului din Blaj Ieronim Moga, s'a stins la 23 Septemvrie c. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii“.

D. Lunca de jos. Pentru tot timpul boalei sale, I. Preasfinția Sa pâr. mitropolit a încredințat săvârșirea funcțiilor arhieresti, a căror necesitate s'ar ivi în arhidieceză, Preasfințitului episcop al Lugojului, așa că nu este nici o piedecă pentru hirotonirile de preoți a clericilor cari sunt gata pentru aceasta.

„Telegraful român“. Sibiu. Răspunzând șirelor DVoastre din numărul dela 28 Septemvrie, ținem să subliniem că organul nostru este și organ politic și ca atare este chiar dator să se ocupe și de politică. Cu toate acestea politica ce o face — din când în când — nu este o politică de partid, ci o politică inspirată curat și exclusiv de interesele bisericii, pe care ține s'o servească și pe terenul politic. Intre această politică, pe care o facem noi și aceea a unei politici de urît și desguștător servilism față de toate guvernele, cum se face în coloanele DVoastre, este o imensă deosebire. O știe toată lumea și Vă socotim mai inteligenți decât să n'o simțiți și DVoastră, cari, lucrând cum lucrați, sunteți de altfel în tradiția inaugurată — martore sunt colecțiile „Telegrafului“ — încă de pe timpul stăpânirii ungurești. Lăsați deci chestia politice, fiindcă pe acest teren Sibiu DVoastre are foarte multe rane și numai câștiga nu poate de pe urma scoaterii lor la lumină.

Intransigent. Aveți toată dreptatea să nu aprobați „mestecăsurile liturgice“ dela Borșa și Guruslău și ceice sau pretat la ele vor fi credem cei dintâi cari vor regreta că „sub puterea de vrajă a tîmbălăului național“ cum îi spuneți, au dat sminteală atătora dintre cei mici. Forța împrejurărilor, pe care oamenii nu le pot stăpâni uneori, va avea probabil darul să scuze și cele întâmplare acum, mai ales că vina principală nu este, după părerea noastră, în ce s'a făcut, ci în ceace s'a omis. Lucrurile trebuiau discutate dela început și programul trebuia fixat în amănunte de ceice aveau în mână aranjarea serbărilor, pentruca să nu se dea în spectacol cu improvizații supărătoare, cari dacă pot face valvă, nu pot folosi, în schimb, nimănu.

C. Păsăreni. Tocmai citim într'o publicație dela București, că la Institutul biblic (palatul sf. Sinod) se găseac icoane în 10—12 culori, cari se vînd cu câte 40 lei cele mari și 25 lei cele mijlocii. Icoane sunt cu câte 4 lei bucata. Deocamdată se găseac numai următoarele 4: Isus Hristos, Maica Dlui cu pruncul în brațe, sf. Ioan Botezătorul și arhanghelul Gavriil. Icoanele sunt tipărite la Institutul grafic F. Bruckmann din München și sunt în stil răsăritean. Se pot comanda, firește mai scump, și pe carton. Dela 100 exemplare în sus se dă rabat de 20 la sută.

B. Cozla. Confirmăm primirea sumei de lei 90. Achitat până la finea anului curent.

Oficiul parohial. Tâmaia. Chităm primirea sumei de 180 Lei.

O. Romos. Am primit suma de lei 180.

Primăria orașului de reședință. Blaj.

Nr. 2872—1926.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că, pentru furnizarea alor 25.000 kgr. lemne de foc necesare Primăriei, — se va ținea licitație publică cu oferte închise și sigilate și cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din legea Contabilității Publice.

Licitatiia va avea loc la **Primăria orașului de reședință Blaj** în ziua de 11 Octomvrie 1926 ora 11 a. m.

Oferte sosite cu întârziere, sau supraoferte, nu se primesc, precum nici ofertele, ce nu vor conține garanță provizorie de 6% din valoarea ofertei.

Lemnele vor fi de fag sau stejar, uscate, predate franco vagon gara Blaj, în termen de 20 zile dela primirea ofertei.

Condițiuni de amănunt se pot vedea zilnic la Primăria orașului de reședință Blaj, în timpul orelor de oficiu.

Blaj, la 15 Septemvrie 1926.

Primar: DRAGOȘ. Șef. serv. adm. DRAGOIU.

Cetiți și răspândiți „UNIREA“.

Primăria orașului de reședință. Blaj.

Nr. 2873—1926.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru urnizarea alor 20 000 kgr. lemne de foc necesare spitalului comunal Blaj, — se va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate, și cu respectarea dispozițiilor art. 72—83 din legea contabilității publice.

Licitația va avea loc la *Primăria orașului de reședință Blaj*, în ziua de 11 Octombrie 1926 ora 11 a. m.

Oferte sosite cu întârziere, sau supraoferte, nu se primesc, precum nici ofertele, ce nu vor conține garanța provizorie de 6% din valoarea ofertei.

Lemnele vor fi de fag sau stejar, uscate, predate franco vagon gara Blaj, în termen de 20 zile dela primirea ofertei.

Condițiuni de detaliu se pot vedea zilnic la Primărie, în timpul orelor de serviciu.

Blaj, la 15 Septembrie 1926.

Primar: DRAGOȘ. Șef. serv. adm. DRĂGOIU.

Atragem atențiunea veneratului Cler asupra societății

„BELGO-ROMANA”

cel mai solid institut de asigurări și reasigurări în România. Asigurări contra focului, cu cel mai redus tarif (în afară de cartel). În relațiune contractuală cu Episcopia Lugojului. Din premiul asigurațiilor în parohie 10% spre scopurile parohiei (în dieceza Lugojului, fondului diecezan). Asigurări pe viață, tipurile cele mai avantajoase și moderne!

DIRECȚIUNEA GENERALĂ: București.

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ: Timișoara, Bul. Regina Maria No. 6.

(167) 10—24

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslăvacia ca: Zefire, Delenuri, Satinuri, Bașmale etc., precum și odăjdii bisericesti: Vestminte și Prapori din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimoni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

(97) 35—52

Primăria orașului de reședință. Blaj

Nr. 2821—1926.

Concurs. (199) 1—1

În conformitate cu art. 76 din Reg. Legii Statutului Funcționarilor Publici, pentru completarea postului de șef-contabil la Primăria orașului de reședință Blaj — devenit vacant prin demisionarea titularului —, se publică concurs.

Reflectanții sunt invitați a-și înainta cererile — însoțite de actele prescrise de art. 7 al susnumitului Regulament, — la această Primărie, până la data de 15 Octombrie 1926.

Retribuțiunile, împreună cu acest post, sunt cele fixate pentru clasa de salarizare VIII.-2.

Blaj, la 20 Septembrie 1926.

Primar: DRAGOȘ. Șef al serviciului adm. DRĂGOIU.

Atențiune

Fabrică românească de clopote din cel mai bun material

Turnătorie de fier și metal

(120) 11—2

Primește orice comande pentru turnat după model sau după obiecte, piese de motoare, mori, mașini etc. până la 2000 kgr. greutate bucată.

Cumpără tuciu vechi și aramă veche în orice cantitate.

VASILE HOZA

SIBIU Str. Lungă 34.

Cărți bisericesti.

Apostolul, sau faptele și epistolele ss. Apostoli f. 4., leg. cu călcăiu de piele . . . 375—
Evangelia dela s. liturgie și inserat din ziua întâie a învierii Domnului Hristos, în 7 limbi, . . . —
Euhologiu, leg. în pânză . . . 260—
Orologer, leg. în pânză . . . 260—

Lei.

Specialități de blănuri la modă

Modele de blănuri

LOUIS DERY

CLUJ

Str. Memorandului 3

Telefon

12—12.

(966) 1—2

Octoih mic, 80 leg. simplu . . . —
Pentecostarmic, 80 leg. simplu . . . 75—
Octoih și Pentecostar, legat într'una . . . —
Prohodul Domnului, Nöstru Isus Hristos 10—
Antologion sau Mineiul, care cuprinde în sine slujbele dumnezeestilor sărbători:
Tomul I. leg. cu călcăiu de piele . . . 780—
Tomul II. III. leg. » » » » . . . 1100—
Evangelia, leg. cu călcăiu de piele . . . 550—
Psaltire, broș., simplă . . . 75—
Triled, cu călcăiu de piele . . . 510—
Rânduiala sf. Ungeri, carea se cântă de un preot . . . 5—

Librăria Seminarului, Blaj.

Cărțile fără prețuri sunt în lucrare.

Turnătorie de clopote și metal

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 6—52

NOVOTNY

TIMIȘOARA